

ÅSA VEL / ÅSA 2030

Til:

Ringerike kommune

Innspill til kommuneplan – sak til formannskapet.

I forståelse med politisk ledelse og administrasjon oversendes vedlagte rapport med vedlegg, rapporten vil danne grunnlag for vårt innspill til kommuneplan.

Vi ber om behandling på førstkommende formannskapsmøte. Vi ber også om å få komme i formannskapsmøtet å presentere rapporten.

Åsa 3. juni 2016

For Åsa vel og arbeidsgruppa Åsa 2030.

Andres Lundesgaard

Dokid:
16059003
(14/995-84)
Innspill til

ÅSA - et lokalsamfunn for Ringerike

- Prinsipper og mulighetsstudier for å sikre bygdas særpreg og utvikling
- Bærekraftig stedsutvikling med kort avstand til knutepunktene
- Et grunnlag for Ringerike Kommunes planarbeid basert på lokalt initiativ og engasjement
- Den myke lillebroren til Hønefoss. Åsakvaliteter gjenskapes for nabobygdene og regionen

Innholdsfortegnelse

Grunnlag for planskissa	side 3
Åsa - Stedet, folket, historien	side 4
Forarbeide til plansmia og gjennomføringen	side 5

Prinsipper for stedsutviklingen i Åsa

1. Landskap – jordvern, strandsonevern og åsene	side 7
2. Veisystemet – de historiske veiene	side 8
3. Ny infrastruktur – offentlig kloakk	side 9
4. Styrking av bygdesamfunnet Åsa	side 10
5. Desentralisert bygdeutvikling.	side 12
6. Bærekraftsdimensjonene	side 18
7. Langsom vekst på Åsas premisser.	side 21
8. Åsa i Ringerike – konsekvenser og muligheter	side 22

Klipp fra pressen side	side 26
-------------------------------	----------------

Kilder på internett:

www.plansmier.no www.stedskraft.no www.sodalarkitekter.no www.gaiarkitekter.no

Konsulentteam:

Siv.ark.Arne Sødal, Sødal Arkitekter arnsoeda@online.no Tlf: 22200926

Siv.ark. Frederica Miller, Gaia Arkitekter Oslo frederica@gaiarkitekter.no Tlf: 91345677

Stedsutvikler Erling Okkenhaug, Allgrønn erling@okkenhaug.com Tlf: 92092522

Grunnlag for planskissa

Utvikling i nabokommunen Hole presentert i Ringerikes Blad 25.05.2016

Å være i forkant når utbyggerne presser på

Det skjer store endringer i forutsetningene for utviklingen på Ringerike i forbindelse med etablering av ny trase for Bergensbanen og ny fremføring av E-16. Bygda Åsa innerst i Steinsfjorden ligger plassert i randsonen av områder der man forventer stort press i årene som kommer. Åsa har såpass mange kvaliteter og særpreg at man også her kan regne med stor interesse fra investorer og utbyggere.

Bærekraft i hele Ringerike kommune

Ringerike Kommune konsentrerer forståelig nok planinnsatsen på Hønefoss og sentrale knutepunkter langs de nye transportaksene. Man har imidlertid forstått at dette arbeidet må kombineres med å sikre en bærekraftig utvikling i kommunens mindre lokalsamfunn.

Velforeningen som initiativtaker

Åsa Vel og Åsa 2030 har innsett disse utfordringene og tatt et initiativ for å sikre bygda en plass i fremtidige plankart som kan møte de utfordringer som vil komme. Dette behovet har Ringerike Kommune forstått og det er fra Planavdelingen åpnet for å ta i mot en skisseplan for Åsa for å legge noen nye elementer inn i det overordnede planarbeidet.

Bevilgninger som bekreftelse på behov for gjennomtenkt utvikling

Et slikt forberedende arbeide ble møtt med velvilje og det er bevilget kr. 250.000 fra en lokal sparebankstiftelse, kr. 50.000 fra Buskerud fylke og kr. 50.000 fra Regionrådet for Ringeriksregionen til et planfaglig innspill fra Åsasamfunnet. Dette fikk i starten arbeidstittelen "føre var". Disse midlene ble satt av til å gjennomføre en begrenset plansmieprosess i Åsa. Målsettingen for plansmia er å legge til rette for å lage og fremme et skisseprosjekt til formannskapet i Ringerike kommune slik at Åsa kan få status som gir grunnlag for vekst i kommende kommuneplan for Ringerike.

Åsa - Stedet, folket, historien

Juvelen på Ringerike

Åsa er en levende og historisk bygd i Ringerike som strekker seg fra Åsaporten (den første veitunnelen inn mot Åsa fra Norderhov) og rundt nordenden og østsiden av Steinsfjorden, sør til grensen mot Hole kommune.

Bygda har egen skole, barnehage og et svært aktivt foreningsliv. Samholdet står sterkt i Åsa og bygdefolket er kjent for å ta i et tak der det trengs.

Mange innbyggere fra hele regionen har et nært og kjært forhold til Åsa. Bygda byr på populære vinteraktiviteter med ski i marka og isfiske på Steinsfjorden. Sommerens sykkelturner på Krokskogen med fantastiske turområder og et utall fiskevann gir minner for livet. Bygda byr på mange flotte turopplevelser – opp Mørkgonga eller på idylliske stier inn i marka. Om sommeren er Steinsfjorden et yndet turmål, også flittig besøkt av folk fra Bærum, Asker og Oslo. Herlige sommerdager med et yrende båtliv, badeplasser, svaiende kornåkre, et festlig lag ved fjorden en sen sommerkveld, alt ligger til rette for trivsel i Åsa.

Fra møtene på skolen - Stedet der dugnadsånden har sitt kjernested..

Forarbeide til plansmia og gjennomføringen

Åsa Vel og Åsa2030 tok i november 2015 kontakt med Siv.ark Arne Sødal og stedsutvikler Erling Okkenhaug som har lang erfaring med medvirkningsprosesser fra mange steder i landet. Det ble allerede i første møte gitt råd til velforeningen om å erverve Vegård skole som et strategisk grep for stedsutvikling i Åsa. En så sentral eiendom på tilfeldige utbyggers hender ville låse bygda for fremtiden.

Velforeningen kjøpte skolebygningene på Vegårdsfjordingen

Våren 2016 ble velforeningens kjøp av skolen gjennomført og man har etablert et leieforhold med Steinsfjorden Montessoriskole som starter opp med elever allerede høsten 2016.

Åsa Vel og Åsa2030 besluttet å starte en medvirkningsprosess som skulle ende opp i en plansmie senere på våren dersom man fant ekstern finansiering.

Planavdelingen var velvillig til innspill fra Åsa

I møte med planavdelingen i Ringerike kommune januar 2016 fikk man forståelse av at et innspill fra Åsasamfunnet ville bli møtt med velvilje og vurdert tatt inn i arealdelen i kommuneplanen. Det ble derfor forberedt og gjennomført en workshop på skolen i Åsa i januar 2016 med betydelig lokal interesse og glød.

Tettere på Åsa-kvalitetene

Tre arbeidsgrupper tok for seg 10 geografiske områder i Åsa og det ble beskrevet kvaliteter i tema gruppene 1. kultur/historie/identitet, 2. samfunn/næringsliv/landbruk/fritid/helse og 3. plan/arkitektur/byggeskikk/tradisjon. Innspillene ble skrevet på gule lapper og plassert på et stort kart på veggen i forsamlingslokalet. Svarene herfra har vært til stor hjelp for de innleide konsulenter som på denne måten har lært Åsasamfunnet å kjenne. Stikkordene (A-3 grid) foreligger på eget vedlegg.

Faggruppen som ledet plansmia

Man fikk så bevilgninger til prosessen videre fra Fylket og Sparebankstiftelsen 4.mai og det ble skrevet kontrakt med Arne Sødal i Sødal arkitekter om gjennomføring av en plansmie. Til dette arbeidet ble også siv.ark. Frederica Miller i Gaia Arkitekter, Oslo engasjert. Hun er kanskje landets fremste fagperson på bærekraftig stedsutvikling. Stedsutvikler og kommunikasjonsrådgiver Erling Okkenhaug har deltatt i hele prosessen.

Bestilling fra Ringerike Kommune

I et nytt møte med planavdelingen i Ringerike kommune (Grethe Tollefsen og Heidi Skagnæs) 3.mai 2016 ble det gjort klart at det ville være strategisk riktig å ha en planskisse klar allerede til behandling i Formannskapet i Ringerike Kommune 21.juni. Fra planavdelingen ble det gjort oppmerksom på at man har stort fokus på jordvern og vern av strandsonen i Steinsfjorden. Man ønsket også at det skulle tenkes stort, at man skulle legge til rette for bebyggelser i alle generasjonssegmenter og at skissene/konseptet skulle kunne understreke Ringerikes ansikt og personlighet. Det ble sagt at man ønsket fokus på kvaliteter og attraksjoner som også vil styrke Hønefoss og regionen. Tunge investeringer i vann- og kloakkløsninger i Åsa tilsier at kommunen ønsker en snarlig fordeling av kostnadene i utbygginger som kan komme.

Tidsfrister:

Skisseplanen fra plansmia måtte leveres 6.juni. Plansmien ble derfor raskt berammet til 25. og 26 mai. Arkitektene Sødal og Miller gjennomførte en befaring i Åsa uken før.

Til plansmia ble det valgt en styringsgruppe fra Åsa Vel og Åsa2030. Den består av **Andres Lundesgaard (leder)**, **Anders Skarsgard**, **Kari Skjaker**, **Rønnaug Nordby Smørås**, **Harald Myhre** og **Viera Rozmara-Frydenlund**. Styringsgruppens mandat er å ta de overordnede beslutninger basert på råd fra konsulentene og innspill fra befolkningen. Det ble avholdt to styringsgruppemøter der arbeidet med skisseplanen ble diskutert og de mange løsningene etter hvert fikk sin tilslutning. (Referater fra styringsgruppemøter som vedlegg.)

Medvirkningsprosessen i Åsa er markedsført på egen nettside og på sosiale medier. Det har vært god pressedekning.

BLI MED å bestemme fremtiden for Åsa

Åsa er nå utvalgt til å delta på
EKSPERIMENT 1000
og bli med på å bestemme
fremtiden for Åsa
onsdag 20. januar 2016
kl. 19.00

- Hvem er vi?
- Hvor vil vi?
- Skal vi vokse?
- Hvordan i så fall?
- Hva kan vi lære av hoi øst?
- Hva kan vi lære av hoi vest?

Program onsdag 20 januar 2016:

Oppstart kl. 18.00 kl. 19.00 kl. 20.00 kl. 21.00 kl. 22.00 kl. 23.00 kl. 24.00 kl. 25.00 kl. 26.00 kl. 27.00 kl. 28.00 kl. 29.00 kl. 30.00 kl. 31.00 kl. 32.00 kl. 33.00 kl. 34.00 kl. 35.00 kl. 36.00 kl. 37.00 kl. 38.00 kl. 39.00 kl. 40.00 kl. 41.00 kl. 42.00 kl. 43.00 kl. 44.00 kl. 45.00 kl. 46.00 kl. 47.00 kl. 48.00 kl. 49.00 kl. 50.00 kl. 51.00 kl. 52.00 kl. 53.00 kl. 54.00 kl. 55.00 kl. 56.00 kl. 57.00 kl. 58.00 kl. 59.00 kl. 60.00 kl. 61.00 kl. 62.00 kl. 63.00 kl. 64.00 kl. 65.00 kl. 66.00 kl. 67.00 kl. 68.00 kl. 69.00 kl. 70.00 kl. 71.00 kl. 72.00 kl. 73.00 kl. 74.00 kl. 75.00 kl. 76.00 kl. 77.00 kl. 78.00 kl. 79.00 kl. 80.00 kl. 81.00 kl. 82.00 kl. 83.00 kl. 84.00 kl. 85.00 kl. 86.00 kl. 87.00 kl. 88.00 kl. 89.00 kl. 90.00 kl. 91.00 kl. 92.00 kl. 93.00 kl. 94.00 kl. 95.00 kl. 96.00 kl. 97.00 kl. 98.00 kl. 99.00 kl. 100.00

1. Velkommen til møtet
2. Hva er Åsa?
3. Hva er Åsa2030?
4. Hva er eksperiment 1000?
5. Hva er Åsa Vel?
6. Hva er Åsa Vel?
7. Hva er Åsa Vel?
8. Hva er Åsa Vel?
9. Hva er Åsa Vel?
10. Hva er Åsa Vel?

ÅSA VEL

Kontaktpersoner:
Arne Sødal 999 37 960
Kari Skjaker 400 50 716
Rønnaug Nordby Smørås 400 18 026

Na trenger vi drømmer, innspill, sterke meninger og DINE IDEER!

Velkommen til plansmia
på skolen i Åsa

Onsdag
25.mai kl. 18.00 til 21.00
Torsdag
26.mai kl. 18.00 til 21.00

Åsa er nå utvalgt til å delta på
EKSPERIMENT 1000
og bli med på å bestemme
fremtiden for Åsa
onsdag 20. januar 2016
kl. 19.00

Sett også av tid til oppsummeringer på folkemøte
om forslag til skisseplan på skolen i Åsa

Onsdag 1. juni kl. 18.00 til 20.00

Beslutningen kommer på et folkemøte som holdes på skolen i Åsa
kl. 18.00 til 20.00. Dette er et viktig møte for Åsa og alle som bor i Åsa.
Møtet er gratis og alle er velkomne. Påmelding er påkrevet.

Les mer om planene på Internett
og gjør deg dine egne notater til møtene

www.plansmia.no og Facebooksiden "Det gode liv i Åsa"

ÅSA VEL

Kontaktpersoner:
Arne Sødal 999 37 960
Kari Skjaker 400 50 716
Rønnaug Nordby Smørås 400 18 026

Skissene fra plansmia om Åsas fremtid presenteres

KOM OG SE

Velkommen til oppsummeringer på folkemøte
om forslag til skisseplan - på skolen i Åsa

Onsdag 1.juni

kl. 18.00 til 20.00

Følg oss på www.plansmia.no og Facebooksiden "Det gode liv i Åsa"

ÅSA VEL

Kontaktpersoner:
Arne Sødal 999 37 960
Kari Skjaker 400 50 716
Rønnaug Nordby Smørås 400 18 026

Plakater inviterte til medvirkning

Prinsipper for stedsutviklingen i Åsa

1. Landskap – jordvern, strandsonevern og åsene

Det første man møter når man kommer til Åsa er det fantastisk vakre kulturlandskapet. Området er klart definert mellom de bratte skrentene på øst siden av Steinsfjorden, til den flate sletten mot vest. Imellom ligger Åsabygda, med furukledde åser, åpne jorder og en lang strandsoner rundt Steinsfjorden. Planen foreslår i all hovedsak å verne om disse markante kvalitetene.

Jordvern:

Mellom de skogkledde åsene ligger åpne jordbruksarealer i en syd nord retning, i sydhellende landskap. Dette gir gode dyrkingsforhold, og muligheter for en større utnyttelse av jorda til for eksempel frukt- og grønnsaksproduksjon. Det er viktig å verne om jorda og holde den i hevd. Derfor foreslår planen i all hovedsak å ta vare på åpne jordarealer. Det er noen få steder hvor vi foreslår bebyggelse, men dette er hovedsaklig små teiger som ikke er drivverdige i dag. Noen mindre teiger kan også knyttes til nye økogrend eller boligtau som felles dyrkingsarealer. (Se under pkt. 5)

Strandsonevern:

Strandsonen er i Norge allerede sterkt vernet. Planen foreslår i all hovedsak å respektere vernet av strandsonen, med et unntak. Vi mener det er viktig for bygda å ha et sted hvor bygda kommer ned til fjorden. Stedet som er valgt ligger i nærheten av butikken og har historisk sett vært et sted hvor folk har kunnet legge til båter og gått opp for å handle. Her har det også vært en badebasseng som ble brukt av gårdene som hører til strandsonen. De siste årene så har mye av «Sandviken» grodd igjen med mudd og siv pga forurensning fra avløpssystemene, samt forurensning fra landbruk. Nå skal avløpssystemene saneres gjennom kloakkplanen, slik at forholdene kan forbedres. Strandsonen oppleves som privatisert slik at det ikke lenger er naturlig å komme seg ned til fjorden. Vi mener derfor at det å gjenopprette et historisk sted som en forlengelse av tettstedet ved butikken kan gi gode kvaliteter for allmenn ferdsel til og fra Steinsfjorden. Her kan også småbåter legge til, fordi det ifølge lokalkjente er nok dybde til at det kan lages en brygge for småbåter. (Se for øvrig under Åsa-gaten for beskrivelse av tettsted.)

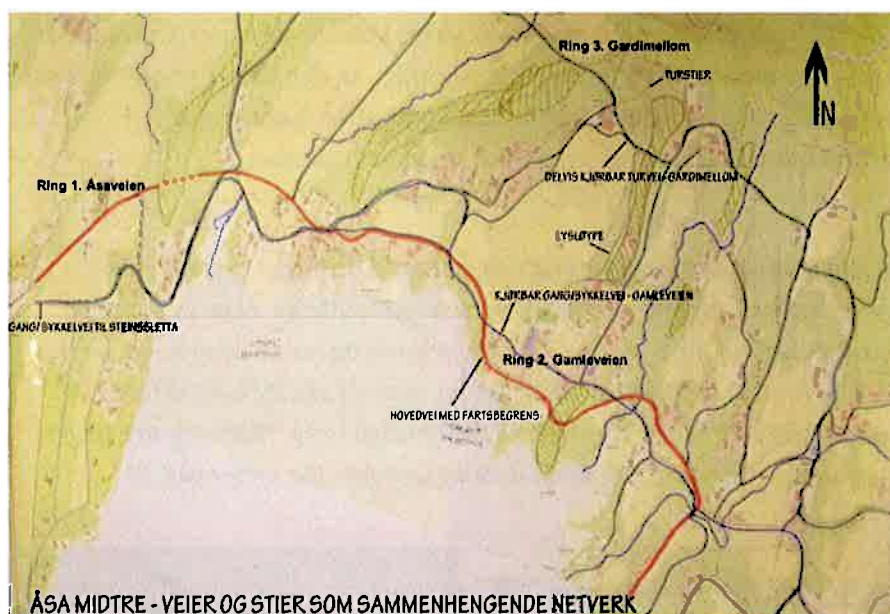

Åsene med skog:

De i all hovedsak nord-sydgående åsene er et markant landskapstrekk i Åsa. Skogsåsene er kledd med furu, såkalt furukalkskog, og er frodige lune områder med mye variert vegetasjon. Noen områder har vernestatus pga. biologisk mangfold, men så vidt vi har kunnet finne ut gjelder dette ikke de områdene som omfattes av planen. Vi mener likevel at disse åsene er et såpass viktig landskapstrekk at det ikke bør bygges på toppen av åsene. Det er også mulig at de bør omfattes av en hensynssone som legger føringer for skjøtsel og drift (for eksempel ikke snauhogst). Flere av åsene har nydelige turstier som også er med på å binde sammen området, og er et flott rekreasjonstilbud.

Planen har valgt å legge bebyggelsen i randsonene nederst mot jordbruksarealene, og i all hovedsak langs eksisterende gårdsveier. Generelt knyttes ny bebyggelse opp mot eksisterende bebygde områder eller som forlengelse av disse. Det er ikke alle tomter som kan få fjordutsikt, men landskapsutsyn over åker og eng kan gi gode likeverdige tomteegenskaper.

2. Veisystemet – de historiske veiene som gang/sykkelvei forbindelser, shared space og biler på gåendes premisser

Se bilag

Det er i planarbeidet for Åsa viktig å ta utgangspunkt i dagens eksisterende veisystemer. Det er ikke økonomisk grunnlag for å tenke seg store opprustninger av veinettet. Planen har derfor valgt å ta utgangspunkt i dagens veinett, og de historiske veiene i Åsa. Kartet viser i hovedsak 3 tverrgående veistrukturer, som bindes sammen av de nord-syd gående gårdsveiene. Disse er:

Ring 1. Nyveien. Dette er dagens hovedvei gjennom Åsa, som vil fortsette å være hovedkjørevei for biltrafikk. På deler av denne veien fra ved butikken mot vest og til Åsakrysset i øst ønskes det lav hastighet, og at bilen oppfører seg på de gåendes premisser. Dette tenkes etablert i vest ved butikken ved at det lages et opphøyet område med annet belegg ved butikken, som vil være såkalt «Shared space» hvor biler må redusere hastigheten. Det kan være en miljøgate videre med en hastighetsbegrensning på 30km/t. Ved «Åsatorget» vil det igjen kunne være andre tiltak som begrenser hastigheten.

Ring 2. Gamleveien. Delvis under Nyveien, men også ved siden av og i sløyfer mot syd og nord ligger den såkalte gamleveien. Dette er den gamle veien fra ca. 1900 som i hovedsak gikk langs fjorden. Restene av denne veien er såpass intakt at de lett kan opprustes til en hyggelig gang/sykkelvei gjennom bygda, med noen få strekninger langs Nyveien som må oppgraderes til gang/sykkelvei, gjerne i form av et utvidet fortau.

Ring 3. Gardimellom. Denne veien er den eldste veien gjennom bygda som knytter sammen de større gårdene som ligger øverst opp i Åsa. Her er det også i stor grad rester av veien som ligger intakt, samt noen steder hvor det må gjenopprettes forbindelse gjerne med bro eller noe bedre sti/vei. Dette er en historisk turvei som rustes opp for å igjen binde bygda sammen. Det vil være en opplevelsersrik vei, hvor det er mulig å knytte inn historiske elementer langs veien i form av kunst, informasjonstavler ol.

Gardimellomveien og gjerdet mot utmarksbeitet danner i all hovedsak yttergrensen på det foreslåtte planområdet. Andre eksisterende veier videreføres og utvides i nødvendig grad i områder som planlegges å bebygges. Veier forlenges og knyttes ytterligere sammen der hvor det er naturlig. Det legges opp til minst mulig nye veier, mens de historiske veiene trekkes frem igjen.

I tillegg til dette har planen vurdert en gang/sykkelvei forbindelse til Sundvollen/ut av bygda. Veien på øst siden av Steinsfjorden mot Sundvollen er til dels i svært bratte vanskelige områder hvor det vil innebære store landskapsmessige inngrep å føre frem gang/sykkelvei. Mot vest derimot er det delvis rester av gamleveien, samt flate åpne veistrek hvor det er lettere å lage en god gang/sykkelvei forbindelse til Steinssletta fra Åsa. Det er ca. 6km fra Åsa sentrum til Steinssletta i dag, slik at dette er en overkommelig avstand. På Steinssletta er det allerede etablert gang/sykkelvei.

3. Ny infrastruktur – offentlig kloakk og sanering av forurensende anlegg

Se bilag

Oppgradering av vann og kloakk

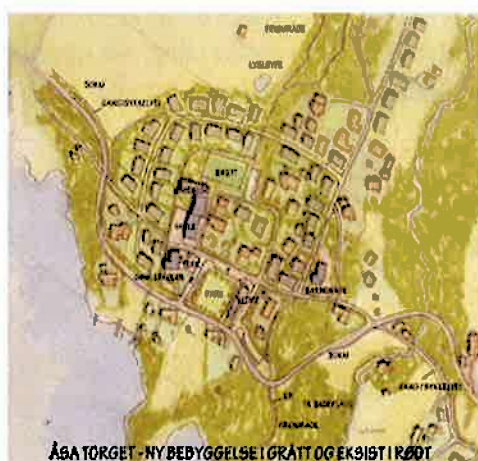
En stor andel av bebyggelsen på Åsa ble etter år 2000 tilknyttet desentraliserte felles infiltrasjonsanlegg (KUR-anlegg). Disse har i de senere år fungert dårlig og Ringerike Kommune har nå besluttet å koble disse til et sentralt kloakksystem med fire angrepspunkter fra sjøen. Samtidig bygges det opp til kommunal vannforsyning. Ny bebyggelse er lagt som en fortsettelse av disse kloakkanleggene i relativt kort avstand fra disse. Det planlagte kloakkanlegget har mere enn nok kapasitet for den foreslåtte bebyggelsen, samt tilknytning av eksisterende fritidsbebyggelse, og støtter opp om et desentralisert utbyggingsmønster.

Grense for ny bebyggelse og tilkobling for hytter

Ny bebyggelse er derfor begrenset til å ligge innenfor utmarksgjerdet/gardimellomveien. Det forutsettes sterke begrensninger på bygging der det ikke blir tilgjengelige kloakkløsninger. Det er også anledning til å tilkoble kloakk/vannanlegget til eksisterende fritidsbebyggelse innenfor planområdet og at ytterligere fortetting kan gjøres ved at eksisterende fritidsbebyggelse kan gis bruksendring til bolig.

4. Styrking av bygdesamfunnet Åsa – møteplasser, næring og skolen.

For å styrke bygdesamfunnet Åsa er det viktig å skape et tettsted, eller møteplasser for bygda. Planen foreslår 2 slike områder: Åsa-torget ved skolen, og Handelsingaten ved butikken. Felles for begge disse områdene er å gjenskape noe av de gamle samlingspunktene som disse stedene har vært, med de aktivitetene som har blitt utøvd tidligere, og utvikle de videre.

Åsatorget Området rundt skolen, som også kalles Åsa-Tunet, eller Åsa-tajet, (skoleområdet) og Åsa-gata (Svarverud) er unntak for øvrig områder, hvor det bør lages en reguleringsplan for mulig utbygging.

Jordet som ligger ved skolen kan gjøres om til et åpent parkområde med trær (etter modell av engelske «Village greens») og plen til forsamling. Eksisterende boligområde utvides og det skapes ett redusert bilmiljø rundt skole med gang/sykelsti, enveiskjørt gate og gang/sykelveier. Rundt parken etableres en "gate-ring" som gir mulighet til en tettere bebyggelse enn øvrig på Åsa. Dog som småskala oppdelt bebyggelse som eneboliger, tomannsboliger, rekkehus og firemannsboliger. Denne type bebyggelse gir rom til boliger for flere grupper i befolkningen (yngre eldre, enslige osv) Åsatorget får reguleringsbestemmelser som gir mulighet for en noe høyere tetthet (35%) Fra Solvang beholdes grønn vegetasjon ned mot badeplassen på Krohneiendommen. Det legges opp til mulig utvidelse av skolen i nord, parkering i nødvendig grad ved skolen og idrettsplassen, og videreutvikling av idrettsplassen. Veien rundt parken gir snumulighet for buss, og plass til gateparkering.

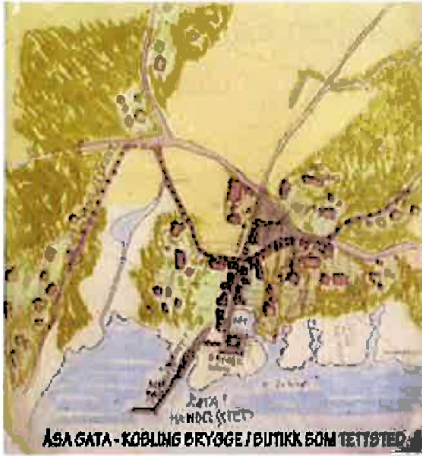

Foto: Åsagata fra butikken ned mot Steinsfjorden i dag

Se bilag

Åsagata:

Gaten har til hensikt å skape et lite tettsted som kan forbinde Åsa bygda med fjorden. Området ligger rundt den tidligere butikken. Planen foreslår at området utvikles som en "sørlandsgate" som fører ned til et bryggeanlegg for beboere og besøkende. Gaten ligger i samme trase som en gammel fegate som fremdeles er synlig i terrenget. Området nord for butikken langs Åsaveien blir "shared space" og gjøres om til et tun med lav fart og miljø for fotgjengers premisser. Her gis det bedre plass til å betjene butikken, med varelevering, parkering for kunder og eksponering av markedstorg mot Åsaveien, samt kafe uteplass mot syd og gang/sykkelvei forbindelse. Gaten knytter også det vakre gårdstunet Sandviken til seg, og kan åpne for nye funksjoner i gårdsbygningene som i dag står tomme. Handelsgaten kan gi plass til ny service og næring, et gatetun, restaurant/pub, utvidelse av butikken og annen næring. Større utemiljø/gatemiljø, gang og sykkelvei ned til fjorden, båtbygge, badeplass på Skjæret. Det tenkes en klassisk gatestruktur med næring/offentlige funksjoner på gateplan og bolig over.

5. Desentralisert bygdeutvikling. Variasjon i småskala boligtypologier.

Elementer i planskissa

Området ÅSA deles opp i 3 hovedområder: Åsa Vest, Åsa Midtre og Åsa-Platået (mot øst). Åsa Midtre er fra den innerste tunnelen mot vest til Åsa-krysset.

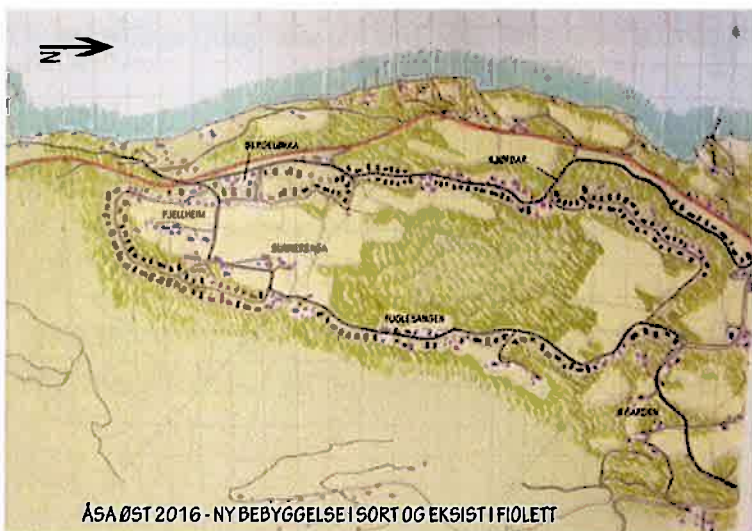

ÅSA MIDTRE 2050 3D - PERSPEKTIV - NY BEBYGGELSE I RØDT

Arkitektur:

Som forbilde kan man bruke Småhusplanen og bestemmelser fra Oslo som begrenser repetisjon og legger til grunn en variasjon i bygningstyper og stiler. Åsabygda preges i dag av et stort mangfold av bygningstyper. Fordi landskapet er variert, småkupert og man sjelden ser store områder samlet, gjør det ikke noe at bebyggelsen er variert, og planen legger opp til at dette også kan fortsette fremover. I bærekraftssammenheng er det en fordel å samle inngrep, bebyggelse framfor å spre det utover. Det kan derfor være fint å vurdere forskjellige former for tunbebyggelse der det lar seg gjøre. Uansett har planen nettopp foreslått at bebyggelsen legges samlet i bestemte randsoner, og ikke utover hele landskapet som tradisjonelle boligområder.

Åsaplatået:

Bygging i randsonene med aktiv bruk av jorda

Se bilag

Området ligger øst for Åsa, fra Gunderengen til Stubbalsveien. Eksisterende bebyggelse og veier kan sammenkobles og danne ryggraden i gode kommunikasjonsveier mellom syd og nord. Jordbruksareal bevares og kan evt. ytterligere utvides. All ny bebyggelse legges i randsonen mellom skog og innmark – uten å redusere denne vesentlig. Tetthet og reguleringsbestemmelser kan være som småhusplanen i Oslo (24%). Det foreslås at en tomteoppdeling legges inn i reguleringsbestemmelsene.

Åsa vest:

Området ligger mellom tunnelene i Åsa, fra Steinsfjorden i syd til Nordby i nord. Ny bebyggelse legges i områder etter samme prinsipper som Åsa. Utnyttelse og reguleringsbestemmelser som småhusplanen i Oslo.

Se bilag

Åsagrendene som prinsipper

Ny bebyggelse i Åsa kan gjøres etter forskjellige prinsipper. Enkleste modell er som tomter med eneboliger som legges langs eksisterende veier, slik det hittil i stor grad har vært gjort, og som for eksempel illustrasjonen for Åsa –platået.

Andre muligheter ligger i å gruppere bebyggelsen ved mindre teiger og jordbruksarealer som er marginale, eller lite drivverdige i dag. På den måten kan jordarealene tilknyttes beboere/boligene og gi mulighet for en mere intensiv hagebruk, som både øker produksjonen fra arealene, samt det biologiske mangfoldet.

Tanken bak disse 3 prinsippene er å holde jordbruksarealene i hevd og la produksjonen blomstre og gi en lokal tilknytting og samhold. Flerbrukskulturer har god effekt på jordsmonn og gir økt utnyttelse av arealet i motsetning til monokulturer med f.eks korn.

Planen foreslår derfor noen forskjellige muligheter:

Åsagrend 1 – Minismåbruk:

Mange ønsker seg i dag en bolig med et uthus, og stor tomt hvor de kan dyrke grønnsaker frukt og bær, samt holde noen høner eller andre smådyr. Små teiger og småbruk, eller husmannsplasser kan eies og drives av familier/folk med slike ønsker.

Se bilag

Åsagrend 2 – Økogrend/boligtun:

Mindre jordteiger kan også knyttes sammen med boligtun eller økogrender. Dette kan gjøres på forskjellige måter ved at flere boliger har et fellesareal som brukes til frukthager og dyrking, alternativt kan arealet deles opp i teiger som tilhører den enkelte bolig, en middelaldervariant med egne lange teiger til hvert hus hvor hver enkelt bolig disponerer teigen fritt. Se bilag

Åsagrend 3: Andelslandbruk:

Andelslandbruk er en spennende mulighet som har økt i omfang dramatisk ilt de siste årene. Gårdsbruket legger ut en del av sin jord som andelsbruk, som regel økologisk drevet, for dyrking av grønnsaker og andre produkter. Bonden selger andeler av avlingen til andelseiere, som er vanlige folk som ønsker lokale grønnsaker og bær. Det gir en vinn-vinn situasjon hvor bonden er sikret å selge det han produserer og andelseiere får grønnsaker og frukt. Produksjonen fra slike arealer øker i forhold til for eksempel kornproduksjon, med så mye som 3 til 4 ganger mere per ha. Bonden beholder jorda, andelslandbruket drives profesjonelt, og gården får en viktig inntektskilde. Gamle låver og gårdsbygninger kan bli tatt i bruk som gårdsbutikk, møtested/kafe, lagerplass for produkter, verksteder ol. Andelseiere trenger ikke bo lokalt, men kan også komme fra nærmeste by/tettsted som Hønefoss i dette tilfelle.

Se bilag

Fremtidig andelslandbruk på Nordby gård?

Oppsummering:

Det legges opp til en moderat og gradvis økning av bebyggelsen i Åsa, slik at bygda ikke mister sin tradisjonelle "Åsa-karakter" med type bebyggelse og utforming. Planskisse viser en utbygging med maksimalt 540 nye bebyggelsesenheter. Disse fordeler seg på de tre hovedområdene:

Åsa-Platået: ca 180 stk, Åsa-Vest: ca 100 stk og Åsa Midtre: 260 stk.

Det betyr en maksimal utnyttelse av alle tomter på 540 enheter, eller en mulig befolkningsøkning på fra 1000 til 1600 beboere.

Området med unntak av Åsatorget og Åsagata tenkes i utgangspunktet å bygges ut med mindre boligtomter (ca 1000m²) og småhus, små rekkehus, 2-mannsboliger og tilsvarende. Det planlegges **ikke** områder for blokker, lange rekkehus, høyblokker eller tilsvarende. Åsatorget og Åsagata får mindre tomter (ca 600kvm) og en noe høyere tetthet, men fortsatt med småhuspreg.

Retningslinjer for bestemmelser fra Småhusplanen i Oslo (se vedlegg)

§ 3 Hensikten med reguleringsplanen

Hensikten med reguleringsplanen er å legge til rette for en utvikling i planområdet med bebyggelse med småhuskarakter, og å opprettholde og styrke småhusområdenes kvaliteter. Planen skal ivareta områdenes estetiske, funksjonelle, kulturminnefaglige og miljømessige kvaliteter knyttet til eksisterende bebyggelse, landskap, vegetasjon og biologisk mangfold.

§ 7 Utforming av bebyggelse

Nye tiltak skal ha god bruksmessig, fysisk og estetisk kvalitet.

Nye tiltak skal ha småhuskarakter og størrelse/volum tilsvarende eksisterende bebyggelse i nærområdet. Flertallet av følgende formingsfaktorer skal hentes fra eksisterende bebyggelse: Høyde, lengde/bredde, grunnflate, volumoppbygging, takform og materialbruk, hvorav takform og/eller materialbruk skal være et av elementene.

I nærområder med i hovedsak ensartet bebyggelse skal alle ovennevnte formingsfaktorer hentes fra eksisterende bebyggelse.

Bruk av 3-D verktøy for studier av bebyggelse, perspektiver og lysforhold

Bildene viser utskrift fra 3-D modell av full utbygging i 2050 der solforhold er analysert. Det er gunstige forhold i hele bygda, dog med en til to timers variasjon i morgensol, respektive aftensol avhengig av lokale hellingsforhold.

Bebyggelse er vist integrert i skogen på kollene som forutsettes gitt spesielt vern.

ÅSA MIDTRE 2050 3D - PERSPEKTIV - NY BEBYGGELSE I RØDT

ÅSA TORGET 2050 3D - PERSPEKTIV - NY BEBYGGELSE I RØDT

ÅSA GATA 2050 - 3D - PERSPEKTIV - NY BEBYGGELSE I RØDT

6. Bærekraftsdimensjonene

Innledning:

Karbonutslipp og økologisk fotavtrykk tilsier at følgende områder har betydning for å skape mere bærekraftige løsninger:

Transport, energi, mat og forbruk, materialbruk og energibruk i bygg. I tillegg er hensyn til miljø og utslipp og biologisk mangfold svært viktige.

For å skape bærekraftige lokalsamfunn er det også viktig at sosiale, økonomiske og økologiske forhold ivaretas. Nedenfor beskrives hvordan Åsa kan bli en bærekraftig lokalsamfunn på sikt.

Transport:

Åsa er lite utbygget, som illustrasjonen viser er de fleste boområder innen 1000m fra skolen i sentrum. Det er derfor en målsetting å minske transportbehovet i Åsa, noe som kan gjøres gjennom å styrke lokal service og næring i bygda, samt skape muligheter for et lokalt næringsliv med næringshage/kontorfellesskap/kulturnæringsssenter el.l. Skolen begynner igjen høsten 2016, og det finnes et godt lokalt barnehagetilbud som er med på å minske transportbehov. Når også gang/sykkelveier opprustes gir det gode muligheter for å bevege seg lokalt uten bil. Målsettingen for planen er å gjøre det lettere å bevege seg til fots og med sykkel, og skape gode sykkelveiforbindelser. Det er derfor laget «ring 2 og 3» som gang/sykkelveiforbindelser på de historiske veiene.

Selv om Åsa ikke er et typisk fortettingssted som knutepunkt, så er bygda allikevel relativt sentralt plassert. Det er ca. 9 km til Hønefoss sentrum, 8 km til Sundvollen, og ca 6 km til Steinsletta og bussforbindelser til Oslo/Hønefoss. Når den nye Sundvollen stasjon kommer vil presset på Åsa som bosted helt opplagt øke. I tillegg mener vi at Åsa må kobles med Steinsletta med en god gang/sykkelvei. Det vil både gjøre det mulig å pendle med sykkel, samt bedre forholdene for tursyklister.

Dersom befolkningsgrunnlaget økes kan det også gi grunnlag for bedre kollektivtransport på sikt.

Energi:

Åsa bygda har store muligheter til å bli et plussenergisamfunn, dvs. at de produserer mere energi enn de bruker.

Vannkraft: Allerede i dag finnes det et vannkraftverk i Åsa som leverer strøm.

Solenergi: Åsa ligger åpent og solrikt til og vil kunne bruke solenergi vår, sommer og høst, enten i form av solfangere som leverer varmt vann, eller som solceller som produserer strøm som kan leveres til nettet.

Ved/biomasse: Åsa har rikelig med skogsarealer, og mange produserer allerede nå ved for salg.

Mat/jordbruk:

Området består av en rekke små- og mellomstore bruk. Åsalandskapet preges av de åpne jordbruksarealene og skogkledde åser. Det er viktig at jorda holdes i hevd, og at eksisterende gårder opprettholder sin produksjon. Jorda vernes og det foreslås en del andre muligheter for gårdsbruk, og for bruk av mindre jordteiger som er lite drivverdige på sikt (se under punkt 4). Maten utgjør rundt 50% av vårt økologiske fotavtrykk, så dersom Åsabygda kan øke produksjonen av matvarer som frukt, grønnsaker, bær, honning, kjøtt mm. så betyr det mye i bærekraft sammenheng. Dersom det produseres mere mat lokalt kan det skapes grunnlag for et lokalt marked som selger produktene, og butikken kan tilby lokale produkter.

Bygg/boliger:

Nye bygg og boliger i Åsa bør være sunne, miljøvennlige hus, som er plussenergihus, og som kan bygges av tre, kanskje til og med lokalt produsert virke for noen deler.

Landskap og biologisk mangfold.

Strategien med å verne om skogsåser, strandsonen, og jorda gir gode vilkår for å beholde biologisk mangfold. En åpen bebyggelsesstruktur med mindre boliger og større hager gir også et godt grunnlag for økt biologisk mangfold. Det kan stilles krav til Blå Grønn Faktor (BGF) slik at eventuelt nye arealer skal vise at de øker denne faktoren. Det må dessuten legges til rette for lokalt overvannsdiskonering (LOD) slik at overflatevann håndteres på en god måte.

Det sosiale livet:

En viktig del av planen er å skape tilbud for flere aldersgrupper. Å styrke skolen og barnehagen gir gode tilbud for barn og unge. Plass til eldreboliger/omsorgsboliger i sentrum kanskje med en kafe kan være et fint tilbud for eldre aldersgrupper. Å åpne for mindre leiligheter i 2 til 4 mannsboliger vil også kunne være et godt tilbud for unge nyetablerere og eldre som ønsker seg mindre bolig. Å lage et sentrum, eller tettsted vil også gi muligheter for å skape møteplasser og et sted for lokale arrangementer som markedsdag, 17 mai feiring ol.

Folkehelseperspektivet

Folk søker sammenheng i tilværelsen. Sammenheng kan beskrives som håndterbarhet, begripelighet og mening. At omgivelsene er håndterbare betyr at mennesker med funksjonshemninger kan ta seg frem og at folk flest velger å gå fremfor å ta bil. Begripelighet handler om å tolke og forstå omgivelsene, at de er forutsigbare. Mening betyr at omgivelsene oppfyller forventningene om stedskvalitet og det liv man ønsker å leve.

Folkehelse handler også om å sette folk i stand til å motivere til fysisk aktivitet, sosiale relasjoner, en følelse av frihet. I ytterste konsekvens kan omgivelsene styrke menneskers mestringstro. Planlegging må ha et motiv. Motivet kan være at folk får bedre helse av å leve i omgivelser tilrettelagt for bevegelse og sosiale relasjoner. Planen for Åsa skal utvikle disse tankene videre.

Rekreasjon:

I miljøssammenheng snakker man ofte om «rebound effekten» nemlig at man sparer så mye penger på lavenergibygg ol. At man bruker de pengene på for eksempel en reise til syden. Slik at alle energien man opprinnelig sparte spises opp av økt reising. Et viktig tiltak for å motvirke dette er å ha gode lokale rekreasjonstilbud. I Åsa er det rikelige muligheter:

- Turgåing. Det er et fantastisk nettverk av turveier og stier i Åsa, som nå er kartlagt av den lokale turgruppa. Det er mange morsomme severdigheter som kan være turmål, som Mørkgonga og Kjerratten
- Sykkel. Her er det muligheter for alle typer syklist. Steinsfjorden rundt for de som vil sykle på veien. Gode stier og skogsveier for terrengsyklist. Dersom forslaget med lokale veier som opprustes til gang- og sykkelveier så vil disse også gi økte muligheter for barn, unge og mindre spreke i nærmiljøet.
- Vannsport: bading i fjorden, fiske, både kreps og fisk, kajakk og kano og elbåt.
- Luftsport: Området rundt Steinsfjorden gir ypperlige forhold for luftsport, seilfly bruker isen om vinteren, paraglidere har flere utgangspunkt i åsene over fjorden. I tillegg benyttes Åsa til flere andre typer "actionsport" som utøves i området.
- Ridning: Det er allerede en stall i Åsa, og flere som driver med hest, med flotte forhold for tur ridning.
- Malerkurs: Landskapet i Åsa er vakker og dramatisk, og kunne være et fantastisk sted for malerkurs. Det er allerede mange kunstnere som har bosatt seg i Åsa, kanskje nettopp av den grunn?
- Ski og skøyter vinterstid: det er når det er sne et utmerket skiløypenett som går over jordene og opp i marka. I tillegg er fjorden et flott vinters rekreasjonsområde hvis/når det fryser om vinteren.

Økonomi:

Mange av tiltakene som er foreslått har til hensikt å styrke lokalt næringsliv og bygdesamfunnet. Gjennom å øke antall beboere gis mulighet til å styrke virksomheter i nærområdet. Økt lokal produksjon kan lettere selges lokalt. Gjennom å skape en næringshage, kulturnæringsbygg el.l. kan små enmanns foretak få et arbeidsfellesskap til gjensidig nytte og glede.

7. Langsom vekst på Åsas premisser.

Åsa bestemmer føringer - grunneier bestemmer når og om!

Planens målsetting er å legge føringer for en fremtidig utvikling i Åsa. Planen legger opp til en maksimal ramme for bebyggelse, noe som nødvendigvis vil foregå over mange år. Slik sett har Åsa som lokalsamfunn og gjennom den påbegynte prosessen lagt føringene for en fremtidig mulig utvikling. Imidlertid vil tempo for gjennomføring bestemmes av grunneiers ønske og vilje til å utvikle sin eiendom, og markedets behov/interesse for tomter. Med mindre det gjøres noen andre juridiske eller planmessige grep så vil utviklingen i stor grad styres av grunneierne i Åsa.

Økonomiske og juridiske utfordringer i planen

Det vil være behov for å utvikle noe felles infrastruktur i form av gang/sykkelveier, gater, torg/park ol. Hvordan disse utgiftene skal fordeles må vurderes. Det finnes forskjellige metoder som utbyggingsavtaler, og urbant jordskifte men disse må forankres i et planverktøy.

Det kan også virke urettferdig at noen eiendommer får mye utbygging og andre ingenting, og at noen arealer skal betjene utbyggingen uten å få en del av fortjenesten. Det bør derfor absolutt vurderes mulige modeller for å skape rettferdige løsninger som oppleves å komme hele bygda til gode.

Kommunen ønsker å innlemme disse prinsippene i kommuneplanen. Det bør kanskje vurderes om ikke det hadde vært hensiktsmessig å lage en områdeplan eller kommunedelplan som kan legge de viktigste føringene for Åsa, og forankre disse i et planverktøy.

8. Åsa i Ringerike – konsekvenser og muligheter for regionen

En opprusting av lokalsamfunnet i Åsa til å bli mere bærekraftig kan også gi gode ringvirkninger for Ringerike kommune. Dersom service og næring ikke opprustes lokalt vil dette måtte løses andre steder, og det vil med stor sannsynlighet bety at eksisterende bebyggelse og beboere vil bare bli mere avhengig av bilbasert transport.

En opprusting av lokalsamfunnet til å gi plass til flere beboere og muligheter for lokal næringsetablering kan på sikt skape et bedre grunnlag for skole, annen lokal service og næring. Det er i tillegg meget kort vei fra Åsa til både Hønefoss og Sundvollen, slik at beboere har tilgang til et stort arbeidsmarked regionalt uten å måtte pendle langt med bil. Opprustingen av Åsa kan i tillegg forbedre gang/sykkelvei forbindelsene, samt kanskje også kollektivtilbudet.

Mulige tiltak som kan gjøres i Åsa, for eksempel som gjenbruk av den gamle skolen, er å etablere en næringshage eller kulturnæringscenter.

Næringshage:

Næringshage er et bygg som gjøres om til et kontorfellesskap for småbedrifter og foretak. Å samle mindre virksomheter gir ofte gode synergieffekter og et bedre tilbud for små virksomheter som ellers ville siddet alene med hjemmekontor, eller pendlet til nærmeste bysenter. Næringshager finnes det mange eksempler på som i Dokka, og Hurdal.

Kulturnæringscenter:

Det er i flere kommuner etablert kulturnæringscenter som er et tilbud til kunstnere og kreative yrker som har enpersons eller små virksomheter. Sentrene gir mulighet for kontorfellesskap, gjerne med felles møtelokaler, kantine, toaletter mm.

Sentrene tar gjerne i bruk eldre bebyggelse som ikke lenger kan brukes til sitt formål, og gjør den om til enkel standard arbeidslokaler som atelier, kontor ol. Eksempler er den nylig åpne Glasslåven på Granavollen, som er en ombygging av en eksisterende låve, Fabrikken på Lillehammer, som er en fabrikk som er omgjort, Nesoddparken på Nesodden som er et gammelt sykehjem/asylmottak som er ombygget.

*Glasslåven på
Granavollen*

Å bruke historien på Åsa – veien gardimellom (ring 3) som kultur- og historievei

Ideverkstedet som ble gjennomført i Åsa i januar 2016 dokumenterte at bygda har en rik kultur med en bred historie som kan formidles på ulike måter. Forholdet til Krokskogen og eventyrene, vikingtid, tømmerdrift, landbrukstradisjoner, krepse- og fiskemiljøene har sitt potensiale.

Plansmia foreslår den ytre ringveien i Åsa, gardimellom, som en opplevelsestur med innhold som vil invitere folk fra nabobygdene, Hønefoss og Osloområdet til bruk.

Åsahistorien bearbeides og formidles

Man kan allerede denne sommeren etablere noen stoppepunkter på denne ruta med enkle plakater som forteller fra Åsahistorien. Kildegrunlaget er stort, bl.a. i bøkene skrevet av lokalhistorikeren Otto Frydenlund. Åsahistorien planlegges også presentert digitalt på nettet.

Åsa har attraksjoner på nasjonalt nivå

Stien for kunstopplevelser

Villsvin av Sally Mathews fra "Sti for øye" på Fossnes

På Fossnes i Stokke kommune er det utviklet en sti for kunstopplevelser med verker av ti kunstnere. Prosjektet har mottatt betydelig støtte i de femten årene det har utviklet seg. Åsa har allerede kunstnere som kunne delta i et slikt prosjekt i egen bygd.

Gjenåpning av butikken

Butikken ser det som fullt ut realistisk med en gjenåpning gjennom de planer som ligger i prosjektbeskrivelsen

Program for gjestekunstnere på Åsa

Artist in residence program

Åsa Vel og Åsa 2030 skal nå utrede muligheter til å invitere kunstnere, akademikere, kuratorer, og alle slags kreative mennesker for en tid og gi mulighet for å være borte fra sitt vanlige miljø og forpliktelser. De gir en tid for refleksjon, forskning, presentasjon og/eller produksjon. Slike gjestebesøk fra kunstnere har vist seg å være svært givende for de lokalsamfunn som tar i mot. Åsa og regionens naturgitte forutsetninger vil være svært attraktivt i dette markedet.

Et globalt nettverk

Tilbudet er globalt og gir gjesten mulighet til å utforske sin praksis i et annet samfunn, møte nye mennesker, bruke nye materialer og oppleve livet på et nytt sted.

Gjesteprogrammet for kunstnere er noen ganger innarbeidet i større institusjoner. Tiltakene kan være en del av museer, universiteter, gallerier, studio, teatre, kunstnerdrevne mellomrom, kommuner, statlige kontorer, og til og med festivaler. De kan være sesongbetont, kontinuerlige eller være knyttet til en bestemt engangs hendelse. Gjesteprogrammene kan være i byrom, landsbyer, containerskip og dypt i naturen. Hundrevis av slike muligheter og organisasjoner finnes over hele verden.

Mange gjennomføringsmodeller

Det er ingen bestemt modell for gjennomføring og forventningene og kravene varierer. Forholdet mellom de fastboende og verten er ofte en viktig del av et gjesteatelierprogram. Noen ganger blir beboerne involvert i et fellesskap - gi presentasjoner, workshops, eller samarbeider med lokale kunstnere eller allmennheten. Andre ganger, de er ganske tilbaketrukket, med god tid til å fokusere og undersøke egen praksis.

Bostedsprogrammene har et bredt spekter av økonomiske modeller. I noen situasjoner, må beboerne finansiere sitt eget opphold, finne finansiering og støtte fra sine egne land og nettverk. Det er også gjesteprogrammer som gir hele eller deler av de nødvendige finanser til inviterte gjester.

Nye kontakter knyttes

Mange ganger er slike besøk begynnelsen på lengre forhold. Beboere kommer ofte tilbake for å fullføre et prosjekt de begynte, for å begynne et nytt samarbeid, eller delta i en utstilling eller et workshop.

Kunstnere beriker lokalmiljøet

Gamleskolen kan samle en rekke aktiviteter.

Det finnes lokaliteter allerede

Den gamle skolebygningen i Åsa vil være velegnet for et slikt tiltak. Kanskje kombinert med noen ledige lokaliteter lenger opp mot Krokskogen. Dersom man realiserer gammelskolen som en næringshage vil det også være et miljø som kan høste gevinster fra internasjonale kontakter.

Bygdetun med atelierer

Åsa er allerede et sted der kunstnere har funnet seg til rette. I skissen til utviklingsplanen er også nevnt boliger med atelierdeler som en del av tunene.

SATSER I ÅSA: Andres Lundesgaard, leder i Åsa Vel vil høre hva sambygdingene vil med bygda si.

Vil ha innspill om Åsas framtid

Åsa Vel inviterer til workshop om hvordan Åsa skal utvikle seg fram mot 2030.

ESPEN ØDEGÅRD

espen.odegard@ringblad.no 916 52 054

Workshop blir det både onsdag 13 og onsdag 20. januar på Vegård skole.

Andres Lundesgaard, leder i Åsa Vel, er en av drivkreftene i prosjektet «Åsa mot 2030».

Vil ha ideer

Velforeningen inviterer bygdefolket til en idédugnad.

«Det er umåtelig viktig med lokal medvirkning i prosessen. Målet er å arbeide fram planer og føringer som hele bygda har et eierskap til,» står det blant annet i invitasjonen.

Erling Okkenhaug og Arne

Sødal vil være med som ressurspersoner på workshopene.

Tanken er at innbyggere og lag og foreninger skal kunne komme med innspill til hva man kan gjøre for å styrke utviklingen av Åsa, og at man kan få med elementer av dette når arealdelen av kommuneplanen skal vedtas, trolig til høsten.

Boområder

«Åsa mot 2030» har en rekke målsettinger. De vil blant annet peke på mulige boligområder og de ønsker å se på alternative løsninger for infrastruktur som gang- og sykkelveier.

Hva som skal skje med Vegård skole er også et viktig tema i Åsa, og alternativ bruk

av lokalene er nok noe av det som vil bli tatt opp i de to møtene.

Ringerike kommune har tilbudt Åsa vel å kjøpe den nedlagte skolen for tre millioner kroner som er takst.

Lundesgaard har tidligere sagt til Ringerikes Blad at Vegård skole er veldig interessant ut fra perspektivet til «Åsa mot 2030».

Prosjektet skal også ha fokus på å trekke ny næring til bygda samt å utvikle eksisterende næringer.

Åsa ønsker å ta del i den utviklingen Ringerike kommune forventer med en stor befolkningsvekst når ny E16 og Ringeriksbanen står klar.

Åsa Vel viser til at Åsa har en sentral plassering i forhold til vel og bane.

BEGRYSTRET: Aktivist Erling Okkenhaug og arkitekt Arne Sødal ser et stort potensial i Åsa og liker særlig godt naturen ved fjorden.

En arkeolog og en aktivist skal få fart på Åsa

- Åsa er et fantastisk sted

Aktivist Erling Okkenhaug og arkitekt Arne Sødal mener Åsa er en ukjent perle og har et stort potensial for utvikling.

STEDSUTVIKLING

ESPEN VEGÅRD

espen.vedgard@ringeblad.no

916 52 054

De to er hyret inn av gruppen «Åsa mot 2020», for å kunne levere sprekke forslag om hvilken utvikling Åsa kan få i årene framover.

Okkenhaug og Sødal ankom Åsa

for første gang på et perfekt tidspunkt. Åsa lå badet i sol og idyllisk sne.

Ukjent for dem

- Min første tanke var, finnes dette? Og så nærre Oslo, sier Okkenhaug.

Han er blitt kjent som Sørlandstrefsereren og har engasjert seg i by- og tettstedsutvikling mange steder i landet. Han jobber ofte sammen med arkitekt Arne Sødal, men de har mer fokus på samlingssteder og samfunnet som helhet enn selve bygningene.

- Åsa kan bli Oslos hyggeligste hageby, hvis det er det folket her ønsker, sier Okkenhaug.

Han og Sødal roser naturen og omgivelsene i Åsa.

- Her har man flott natur og det

er stille og rolig. Man kan leve det gode liv i Åsa og når Ringetiksbanen kommer blir det kort vei til arbeidsmarkedet i Oslo, sier Sødal.

Denne uken hadde de en første workshop med inviterte ressurspersoner fra Åsa.

Onsdag samles de igjen for å lage en strategi og visjon for Åsa.

De er opptatt av at det er bygdofolket i Åsa som skal ha styringen og finne fram til visjonen for hvilket sted de ønsker at Åsa skal være.

Et torg

Men de er opptatt av at Åsa må ha et samlingssted, et sentrum.

- Alle steder må ha et torg. Hvor skal torget i Åsa være? Spør Okkenhaug.

De har også blitt orientert om nedleggelsen av Vegård skole og

Alle steder må ha et torg. Hvor skal torget i Åsa være?
ERLING OKKENHAUG
AKTIVIST

butikken i bygda som ble lagt ned for en tid tilbake.

- Her må vi bygge opp noe på nytt igjen. Samtidig er det veldig spennende å komme til et så frodige sted som Åsa. Vanligvis er det alltid en eller annen utbygging som legger bindinger, men her starter vi nærmest på scratch, sier Okkenhaug.

De vil ikke legge for sterke foringer for hva bygdofolket skal mene, men de er kritiske til utbyggingen som skjer mange steder i landet.

De liker bedre småskala utbygging og la flere utbyggere få lov til å bolte seg i et område.

- Enkeltutbyggere har edelagt mye rundt omkring. Vi trenger variasjon. Det beste er om man klarer å få til en helhet, men med variasjon, sier Okkenhaug.

GRENDER: Slik kan en såkalt øko-grend i Åsa se ut i framtiden. **ILLUSTRASJON:** GAIA OSLO, GRO HERNES

Folkemøte om framtidens Åsa

Hvordan skal Åsa se ut i 2030? I morgen samles bygda til folkemøte, og snart leveres rapport til Ringerike kommune.

ELIN HARSTAD IVERSEN
elin.harstad.iversen@ringblad.no

Asafolket har meninger om utviklingen av bygda si. Nå vil de overbevise politikerne om at Åsa må inn i kommuneplanen for 2017.

I forrige uke møttes engasjerte innbyggere til felles idé-dugnad kalt plansmie. Resultatet av dette skal presenteres på folkemøtet i morgen på Steinsfjorden skole (tidligere Vegård skole).

Erling Okkenhaug er en av tilretteleggerne for plansmia

sammen med to arkitekter. Han har erfaring fra utviklingsarbeid en rekke andre steder i landet, og er imponert over engasjementet i Åsa.

Uvanlig tidlig ute

- Dette er virkelig ei bygd med bevissthet rundt seg selv. Det de har fått til med skolen er et eksempel på det, sier Okkenhaug.

Han mener det er uvanlig at et lite sted som Åsa er så i forkant av utviklingen av sitt eget samfunn.

- Dette vil være et pressområde framover. Når utbyggerne kommer, er det viktig at man har bestemt seg for noen prinsipper for hva Åsa skal være, påpeker Okkenhaug.

Et hovedprinsipp i Åsa er at

man heller ønsker flere små utbyggere enn store aktører. Det skal bygges langs eksisterende veier, med fortetting rundt skoleområdet og butikken. Det foreslås også å bygge grender med selvdyrking, såkalte øko-grender, for å ivareta dyrkbare jord.

På egne premisser

- Hele formålet med plansmia er å vise hvordan Åsa kan utvikles på Åsas egne premisser, slik at man kan være i forkant av eventuelle utbyggere som kommer, sier Okkenhaug.

Skisser og rapport fra plansmia skal leveres til Ringerike kommune og behandles i formannskapet 21. juni. Da får politikerne se resultatet av bygdefolkets utviklingsarbeid.